

בש"פ 6300/15 - יוסף אלקשחר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6300/15

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקש: יוסף אלקשחר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ש' פרידלנדר), מתאריך 26.08.2015, ב-עמ"ת 38730-08-15

בשם המבקש: עו"ד נטלי לוי

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט ש' פרידלנדר) מתאריך 26.08.2015 ב-עמ"ת 38730-08-15, בגדרו נדחה ערר המבקש על החלטתו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופט י' עטר) מתאריך 09.07.2015 ב-מ"ת 50244-06-15, אשר הורה על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים כנגדו.

להלן יפורטו בתמציתיות הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשה.

רקע והליכים קודמים

2. בתאריך 23.06.2015 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירות של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סמים מסוכנים לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים), עבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ועבירה של החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין.

עמוד 1

3. בתמצית, על פי המתואר בכתב האישום בתאריך 20.06.2015 התקשר אל המבקש שוטר סמוי וביקש לקנות ממנו סם מסוג חשיש בכמות מסוימת והמבקש הסכים לכך בתמורה לתשלום שסוכם ביניהם מראש. בסמוך לאחר מכן נפגש המבקש עם השוטר הסמוי ומסר לו ארבע "פלטות" חשיש במשקל כולל של 364 גרם נטו תמורת סכום בסך כולל של 14,000 ש"ח. במעמד העסקה נכח שוטר סמוי נוסף ששהה במכונית והוא החל בספירת התשלום אותו ביקש למסור למבקש. לפתע שלף המבקש, כנראה לאחר שחשד בזהות המתקשרים עמו - סכין יפנית והעבירה בסמוך לפניהם של השוטרים הסמויים כשהוא צועק לעברם להיכנס לרכבם. מיד לאחר מכן, ולאחר שהשוטרים הזדהו בפניו, המבקש התנגד למעצרו בכוח, עד שלבסוף נעצר על ידי השוטרים.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה כנגד המבקש בקשה למעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו. לא הייתה מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה ובדבר קיומה של עילת מעצר סטטוטורית כנגד המבקש לנוכח העבירות שיוחסו לו בכתב האישום (ראו: סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים). בית המשפט השלום הנכבד קבע כי לנוכח היקפה של עסקת הסמים, נסיבות ביצוע העסקה, כמו גם התנהלות המבקש לאחריה, הרי שהדבר מעצים את חזקת המסוכנות הנשקפת מהמבקש. בית המשפט השלום הנכבד שקל עוד את עברו הפלילי של המבקש והעובדה שנדון זה מכבר לעונש מאסר בגין עבירות רכוש - ממנו שוחרר בתאריך 14.09.2014 (להלן: התיק הקודם). בית משפט השלום הנכבד ציין כי הכלל הנוהג בעבירות של סחר בסמים הינו מעצר עד לתום ההליכים, וכי המבקש אינו נכנס בגדר החריגים לכלל זה. למעלה מן הצורך נקבע כי הערב היחיד שהוצע על ידי המבקש הותיר רושם בלתי חיובי. אשר על כן, הורה בית משפט השלום הנכבד על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים.

5. המבקש הגיש ערר על החלטת המעצר הנ"ל לבית המשפט המחוזי הנכבד. בגדר הערר טען המבקש כי היה מקום לברר באמצעות תסקיר האם עניינו בא בגדרי החריג לכלל בדבר מעצר עד לתום ההליכים של נידונים בעבירות של סחר בסמים. בית המשפט המחוזי הנכבד שקל להחזיר את הדיון לבית המשפט קמא הנכבד לצורך בחינת חלופות מעצר אחרות, לאור הספק שהתעורר אם המבקש אכן מילא מקום מרכזי בשרשרת הסם, כמו גם העובדה שחרף עברו הפלילי של המבקש זו לו הסתבכות ראשונה בעבירות סמים, ואף לאור הספק האם התנהגותו התוקפנית של המבקש בעת מעצרו מלמדת בהכרח על מסוכנות. עם זאת, בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הערר. זאת, בין היתר, לנוכח תסקיר שהוגש בעניינו של המבקש בתיק הקודם, הכולל המלצה של שירות המבחן שלא להורות על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר, בשים לב לחלופות שהיו לפניו בתיק האמור. בית המשפט המחוזי הנכבד הוסיף וקבע כי חרף גילו הצעיר יחסית של המבקש הוא מאופיין בדפוס חיים עברייני ועומד לחובתו אך עבר פלילי. לנוכח כל זאת ובהתחשב בעבירות המיוחסות לו - לא נמצא על ידו כי עניינו של המבקש בא בגדר החריג לכלל בדבר מעצר עד תום ההליכים של מבצעי עבירות של סחר בסמים. בנוסף, בית המשפט המחוזי הנכבד לא מצא כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את מעצרו של המבקש בדרך של פיקוח אלקטרוני.

לאור המקובץ - עררו של המבקש נדחה, ומכאן הבקשה שלפני.

טענות המבקש

6. בבקשת רשות הערר שבפני טוען המבקש כי בקשתו מעלה שאלה משפטיות החורגת מעניינו הפרטני ועיקרה באמות המידה הנדרשות לגבי שימוש בתסקיר שירות המבחן שהוכן עבור עצור בשני תיקים שונים. בנוסף, המבקש טוען כי היה על בית המשפט המחוזי הנכבד לתת משקל לנסיבותיו האישיות, לגילו הצעיר (כבן 19 במועד

האירוע), למצבה הכלכלי הקשה משפחתו, כמו גם לעובדה שמדובר בעסקת סמים אחת שבוצעה בסם, שלטענתו, איננו מן הסמים הקשים. בנסיבות אלו, כך המבקש, היה על בית המשפט המחוזי הנכבד לבחון חלופות מעצר נוספות ולהורות על שחרורו לחלופת מעצר. למצער, היה על בית המשפט קמא הנכבד להזמין תסקיר מעצר עדכני ולבחון את הדברים בהקשרם הנוכחי לאור חלוף הזמן מאז התסקיר מושא התיק הקודם.

דין והכרעה

7. לאחר עיון במכלול שלפני הגעתי למסקנה כי דין הבקשה למתן רשות ערר – להידחות על הסף, בהתאם לסמכות הנתונה לי בסעיף 53(א1)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). את הטעמים לכך אביא בקצרה מיד בסמוך.

8. המבחנים למתן רשות לערור לפי סעיף 53(א1) לחוק המעצרים דורשים, על דרך הכלל, כי במכלול תימצא שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים להליך. יחד עם זאת, לעיתים רחוקות תוכל להינתן רשות לערור גם בהתקיים נסיבות פרטניות חריגות המצדיקות זאת. כך למשל, מקום בו נמצא כי זכויות הנאשם נפגעו מעבר למידה הדרושה, או מנגד – במקרים שבהם נראה כי החלטת בית המשפט המחוזי לא יחסה את המשקל הראוי לשיקולים של ביטחון הציבור (בש"פ 6301/12 בטש נ' מדינת ישראל (04.10.2012); בש"פ 2282/13 שלבי נ' מדינת ישראל (28.03.2013); בש"פ 151/15 שרקי נ' מדינת ישראל (09.01.2015); בש"פ 161/15 פלוני נ' מדינת ישראל (02.03.2015)).

9. טענות המבקש בבקשה שלפני קשורות בצורה הדוקה לעניינו הפרטני, ונוכח זאת אין בהן אותו מימד עקרוני המצדיק מתן רשות ערר. כעיקרון, המבקש עורר כנגד איזון ספציפי שערך בעניינו בית המשפט המחוזי הנכבד – נושא שאיננו עומד באמות המידה המצדיקות מתן רשות ערר ודין נוסף ב"גלגול שלישי".

10. מעבר לנדרש, גם לגופו של עניין סבורני כי לא נפל פגם בהחלטה להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי הנכבד שקל את האפשרות להורות על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר – ודחה אותה לגופה על בסיס מכלול השיקולים שבפניו. החלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד מבוססת כדבעי לנוכח המסוכנות הטבועה בעבירות המיוחסות למבקש, התנהגותו עם מעצרו, כמו גם לנוכח עברו הפלילי. זאת ועוד, המבקש איננו משיג למעשה על עיקרי הקביעות, מושא התסקיר שניתן בתיק הקודם, בדבר ההתרשמות הבלתי חיובית מאישיותו – מה גם שמאז נוספו לכאורה לחובת המבקש העבירות, מושא התיק דנן.

11. חשוב מכך, התסקיר מושא התיק הקודם לא עמד כשיקול בלעדיו אין בהחלטתו של בית המשפט קמא הנכבד, אלא היווה שיקול אחד מתוך המערך הנסיבתי שנגלה לפניו. בראש השיקולים עמדה, ובדין כך, חזקת המסוכנות הסטטוטורית הקיימת בעניינו לנוכח חומרת העבירות המיוחסות לו. הכלל ביחס לסוחר סמים הוא מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים "שכן קיים קושי ליתן אמון במי שהפיצו את בשורת הסמים בעבור בצע כסף, כי לא ישובו לעיסוקם זה, אם רק יתאפשר להם, ואפילו הם יורחקו ממקום משכנם הקבוע ויוטלו עליהם תנאים מגבילים" (ראו: בש"פ 8711/11 כתריאל נ' מדינת ישראל, בפיסקה 6 (04.12.2011); עיינו גם: בש"פ 1385/15 כהן נ' מדינת ישראל (10.03.2015); בש"פ 7940/12 מדינת ישראל נ' ביומי, בפיסקה 14 (6.11.2012)).

12. זאת ועוד, חזקה על הערכאה המבררת כי אילו היתה מוצאת טעם בעריכת תסקיר עדכני בנסיבות העניין הרי שהיתה מורה על כך. בהקשר לכך כבר נקבע כי: "מקום בו חלופת מעצר קונקרטית לא תסכון ממילא אין טעם להזמין תסקיר שירות מבחן" (ראו: בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, בפיסקה 6 (15.01.2015)). לא בכדי הטעים בית המשפט המחוזי הנכבד כי "לא רצוי הוא המצב שבו במשרעת רחבה של תיקי הסחר בסמים ירבו ההתדיינויות בשאלת הניתוב של המקרה לקטגורית הכלל או לקטגורית החריג ויש להקפיד כי רק במקרים חריגים מצומצמים ישקל עניין זה ותימצא הצדקה גם לעומס הנוסף המוטל על שירות המבחן" (בעמ' 6 להחלטה, מושא הבקשה; ההדגשה שלי - ח"מ). שיקול הדעת בנושאים אלה שמור ככלל לערכאה המבררת, זאת בהתאם להתרשמותה הבלתי אמצעית מעניינו של המבקש ועל בסיס מכלול הנסיבות העומד בפניה, מה גם שהיא איננה מחויבת לאמור בתסקיר (עיינו: בש"פ 3680/15 מרעי נ' מדינת ישראל (04.06.2015)). אשר על כן, בנסיבות אלו לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד.

13. סוף דבר: הבקשה למתן רשות לערעור שבפני - נדחית. העורר יישאר איפוא במעצר.

ניתנה היום, י"ב בתשרי התשע"ו (25.9.2015).

ש ו פ ט